

UNICEF

**Dětský fond Organizace
spojených národů**

- je to hlavní světová organizace pro pomoc dětem, která se celosvětově zabývá ochranou a zlepšováním životních podmínek dětí a podporou jejich všestranného rozvoje.
- Trvale pracuje ve více než 190 zemích.

- Založen byl 11. prosince 1946, původně jako Mezinárodní dětský fond neodkladné pomoci (**United Nations International Children's Emergency Fund**) pro pomoc dětem, postiženým 2. světovou válkou.
- Od roku 1953 se UNICEF, již pod názvem United Nations Children's Fund, stal trvalou součástí Organizace spojených národů, specializovanou na programovou pomoc strádajícím dětem celého světa a na krizovou pomoc v situacích katastrof.
- Původní zkratka UNICEF tak byla zachována.

- Největší část pomoci směřuje do těch částí světa, kde je situace dětí nejtíživější - do nejchudších zemí a do oblastí stížených přírodní nebo válečnou katastrofou.
- Za více než půlstoletí své činnosti pomohl UNICEF zachránit životy stovek milionů dětí.

- UNICEF je držitelem Nobelovy ceny míru za rok 1965.

Velkou podporou UNICEF v jeho činnosti ve prospěch dětí bylo přijetí Úmluvy o právech dítěte Valným shromážděním OSN v roce 1989.

- **UNICEF je nevládní organizace, a tak při prosazování svých cílů může přímo spolupracovat jak s vládami jednotlivých zemí, tak i s nevládními organizacemi.**

Z charakteru UNICEF jako dobrovolné organizace vyplývá, že kromě profesionálních pracovníků UNICEF se na jeho práci významně podílejí dobrovolní spolupracovníci.

Organizační struktura:

- UNICEF uskutečňuje své programy pomoci dětem ve 155 zemích a oblastech světa prostřednictvím svých stálých zastoupení v těchto zemích (tzv. field offices nebo také country offices).
- Jejich činnost koordinuje 7 regionálních ústředí (v Panama City, Ženevě, Bangkoku, Nairobi, Ammanu, Kathmandu a Dakaru).
- Hlavní ústředí UNICEF, které vytváří globální strategii a stanovuje hlavní priority pro pomoc dětem, sídlí v New Yorku.

- Organizační strukturu UNICEF tvoří také 36 zastoupení UNICEF ve vyspělých zemích (tzv. [Národních výborů pro UNICEF](#)).
- Národní výbory se zabývají zejména prosazováním Úmluvy o právech dítěte a činnosti UNICEF, osvětovou a vzdělávací činností a shromažďováním finančních prostředků pro programy pomoci dětem ve světě. UNICEF ČR (Český výbor pro UNICEF) je od roku 1991 jedním z nich.

- Činnost celé organizace je řízena Výkonnou radou, která je složena z 36 volených zástupců z jednotlivých oblastí světa, a to na období 3 let.
Členy Výkonné rady nominují jednotlivé vlády členských států OSN, přičemž každá část světa má stanoven počet míst v radě.
- Afrika má rezervováno 8 křesel, Asie 7 zástupců, východní Evropa 4 zástupce, Latinská Amerika a Karibik 5 křesel, západní Evropa a další státy 12 zástupců.

- Pro potřeby výzkumu a vzdělávání působí ve Florencii Výzkumné centrum dítěte ([UNICEF Innocenti Research Centre](#)), s výsledky jehož výzkumu ve formě publikací se můžete seznámit přímo na webstránce centra, event. si je objednat v tištěné podobě z pravidelně aktualizované webové nabídky).
- Centrální sklad ([UNICEF Supply Division](#)), který zajišťuje zásobování a distribuci dodávek UNICEF do terénu, působí v Kodani.
- Kromě toho má UNICEF specializovaná pracoviště v Bruselu a Tokiu, jež se soustředí na prosazování dětských práv a podporu fundraisingu.

2. Čím se UNICEF zabývá

- Všechny děti bez rozdílu rasy, pohlaví a původu mají právo na zdraví a přiměřenou výživu, vzdělání, ochranu před konflikty, týráním a jakýmkoliv zneužíváním a vykořisťováním.
- Milionům dětí zejména v rozvojových zemích jsou však tato elementární práva dosud odepřena.

- UNICEF aktivně pracuje ve více než 150 zemích a oblastech světa, kde ve spolupráci s národními vládami příslušných zemí a s místními organizacemi rozvíjí a podporuje dlouhodobé programy pomoci.
- Od počátku svého vzniku poskytuje také okamžitou pomoc v nouzi dětem a ženám v zemích a oblastech postižených válečným konfliktem nebo přírodní katastrofou.

2.1 Dlouhodobé programy UNICEF

- Každou hodinu ve světě umírá přibližně 800 dětí mladších 5 let – většina z nich v chudých rozvojových zemích a z důvodů, kterým lze předcházet.
- Děti tohoto věkového období jsou nejvíce ohroženou skupinou populace.
- Dlouhodobé programy UNICEF, zaměřené na očkování, přístup k nezávadné vodě, lepší výživu a hygienu, vzdělávání, apod., dávají šanci na přežití stále většímu počtu dětí.

2.1.1 Zdraví a výživa

- Klíčem pro ochranu milionů dětských životů je pravidelná prevence očkováním a dodáváním nutných doplňků k výživě, jako jsou jód, vitaminy, železo apod., ale také ochrana mateřství a podpora kojení.
- Očkování proti 6 dětským smrtelným chorobám (spalničky, tuberkulóza, tetanus, záškrť, černý kašel, dětská obrna) pomohlo dožít se dospělosti stovkám milionů dětí.
- Dětskou obrnu se díky programům očkování podařilo již téměř vymýtit.

- Velkým celosvětovým zdravotním a sociálním problémem zůstává HIV/AIDS.
- Zejména v rozvojových zemích (nejvíce v Africe) je toto onemocnění tragédií nepředstavitelného rozsahu: do konce roku 2012 ztratilo z důvodu AIDS jednoho nebo oba rodiče 17,5 milionů dětí, 2,2 milionu z tohoto počtu tvoří děti, které jsou samy nemocné – naprostá většina z nich se smrtelným virem nakazila od svých matek v průběhu těhotenství, porodu nebo kojení.
- Bez lékařské pomoci polovina těchto dětí zemře ještě dříve, než oslaví své druhé narozeniny.

- UNICEF těmto problémům věnuje velikou pozornost, a to s důrazem na jejich efektivní prevenci a s vědomím, že důsledná prevence není možná bez existence podnětného prostředí, školy a rodiny a bez důsledné pozornosti a zájmu celé společnosti.

2.1.2 Nezávadná voda, hygiena a sanitace

- Podporou programů, zaměřených na přístup k pitné vodě a dostatečnou hygienu, včetně výchovy ke správným hygienickým návykům, napomáhá UNICEF prevenci šíření infekčních onemocnění, jako je např. tyfus nebo cholera, ale i onemocnění, vzniklých např. tělesným kontaktem s kontaminovanou vodou.

2.1.3 Vzdělávání

- Programové snahy UNICEF v oblasti vzdělávání dětí jsou dány zejména těmito cíli:
 - zpřístupnit vzdělání všem dětem bez rozdílu rasy, pohlaví a původu
 - dosáhnout toho, aby každé dítě ve světě mělo přinejmenším základní vzdělání
 - zlepšit kvalitu výuky
 - zvýšit povědomí o důležitosti vzdělání

2.1.4 Ochrana dětí

- K zajištění bezpečnějšího života pro obzvláště ohrožené skupiny dětské populace slouží speciální programy UNICEF.
- Zaměřené jsou zejména na **děti ulice (street children)**, děti námezdně pracující a na **děti týrané a zneužívané** (včetně dětských obětí komerčního sexuálního zneužívání a obchodu s dětmi).

Velká pozornost je rovněž věnována problematice **chudoby** (v rozvojových i rozvinutých zemích), **situaci dětí v ozbrojených konfliktech a dětských vojáků**.

2.2 Krizová pomoc v situacích katastrof

- Válečné konflikty a přírodní katastrofy všude ve světě s sebou nesou ohrožení základních práv dětí na zdraví, vzdělání a vůbec přežití.
- Pomoc UNICEF, kterou v takových neodkladných situacích ohroženým dětem poskytuje (zpravidla v průběhu krizové situace i po jejím skončení), zahrnuje jednak podporu materiální (dodávky potravin, vody, léků, budování přístřeší a hygienických zařízení, zdravotní péči, pomoc při zajištění vzdělávání dětí, atd.) a jednak významnou pomoc v oblasti odborného poradenství a konkrétní psychologické a sociální práce s dětmi, traumatizovanými obtížnou životní situací.

2.2 Krizová pomoc v situacích katastrof II.

- V situacích válečných konfliktů se UNICEF významně podílí na zajišťování období klidu zbraní a na vytváření mírových zón pro zajištění nezbytné péče o děti a ženy a na konkrétní práci s nimi v těchto mírových oblastech.

Velká pozornost je ze strany UNICEF věnována úsilí o zákaz používání nášlapných min a zneužívání dětí v ozbrojených konfliktech jako dětských vojáků.

3. Kde UNICEF působí

- UNICEF trvale působí ve 192 zemích světa, z nichž ve více než 150 pomáhá dětem přežít a zlepšit jejich životní podmínky.
- Trvalá působnost ve všech zemích světa UNICEFu umožňuje, že v případě krizových situací může od prvních chvil kdekoliv ve světě poskytovat neodkladnou pomoc – zajistit přístup k pitné vodě a hygieně, příkrývky, léky a zdravotnický materiál, očkování, terapeutickou výživu a výživové doplňky, vitamin A na posílení imunity, zajišťovat ochranu dětí a další pomoc.

- V roce 2012 UNICEF zasahoval ve více než 20 vážných humanitárních krizích – např. v Demokratické republice Kongo, Súdánu, Somálsku, na Filipínách, v Pákistánu.
- Rozsáhlou humanitární operaci rozvíjel také v Sahelu, kde v důsledku dlouhodobého sucha byly ohroženy životy 1,1 milionu nejmenších dětí z důvodu podvýživy.

4. Financování UNICEF

- Činnost UNICEF je od počátku jeho činnosti financována výhradně z dobrovolných příspěvků vlád, z dobrovolných finančních příspěvků veřejnosti (organizací a jednotlivců) a z prodeje blahopřání a dalšího zboží UNICEF.

V systému OSN je tak UNICEF jedinou organizací, která nezískává finanční prostředky na svoji činnost z rozpočtu OSN (tj. z pravidelných členských příspěvků zemí OSN).

5. Český výbor pro UNICEF

- ***Vznikl v roce 1991 jako nevládní nezisková organizace na podporu Dětského fondu OSN v České republice.***
- ***Výbor si za své cíle vytkl:***
- informovat veřejnost o poslání a konkrétní činnosti UNICEF
- shromažďovat finanční prostředky pro pomoc dětem celého světa
- upozorňovat veřejnost na situaci dětí ve světě i v České republice
- podporovat naplňování dětských práv v České republice

- ***Dokument „Sedm dobrých důvodů proč budovat Evropu pro děti a s dětmi***
- 1. Děti nejsou malé lidské bytosti s malými lidskými právy
- 2. Děti jsou zranitelné. Potřebují více ochrany, ne méně
- 3. Žádné násilí vůči dětem nelze ospravedlnit
- 4. Veškerému násilí vůči dětem lze zabránit
- 5. Ochrana dětí si vyžaduje strategický přístup
- 6. Práva dětí se týkají nás všech
- 7. Práva dětí pomáhají Evropě v růstu